

Brüssel, 26. september 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0300(NLE)

12793/22
ADD 1

FRONT 332
COWEB 99
MIGR 269

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. september 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 491 final ANNEX
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe liidu nimel allkirjastamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 491 final ANNEX.

Lisatud: COM(2022) 491 final ANNEX

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.9.2022
COM(2022) 491 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve
Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe liidu nimel
allkirjastamise kohta**

PÕHJA-MAKEDOONIA VABARIIGI
JA
EUROOPA LIIDU
VAHELINE
EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE AMETI
OPERATIIVTEGEVUST
PÕHJA-MAKEDOONIA VABARIIGIS
KÄSITLEV KOKKULEPE

EUROOPA LIIT

ja PÕHJA-MAKEDOONIA VABARIIGI,

edaspidi eraldi „pool“ või ühiselt „pooled“,

ARVESTADES, et võib tekkida olukordi, kus Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“) koordineerib operatiivkoostööd Euroopa Liidu liikmesriikide ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahel, sealhulgas Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil,

ARVESTADES, et tuleks sõlmida staatust käsitleva kokkuleppe kujul õigusraamistik olukordadeks, kus ameti suunatud rühmeliikmed teostavad Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil täitevvolitusi,

ARVESTADES, et staatust käsitleva kokkuleppega võib ette näha, et amet loob Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil esindused, et hõlbustada ja parandada operatiivtegevuse koordineerimist ning tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tulemuslik haldamine,

ARVESTADES, et kokkuleppeosalised järgivad käesolevale staatust käsitlevale kokkuleppele lisatud deklaratsioone,

VÕTTES ARVESSE, et alates 2005. aastast teeb Põhja-Makedoonia Vabariik ELi kandidaatriigina liiduga tihedat koostööd rändevoogude haldamisel ning võitluses ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevusega,

VÕTTES ARVESSE isikuandmete kaitse kõrget taset Põhja-Makedoonia Vabariigis ja Euroopa Liidus ning

VÕTTES ARVESSE, et Põhja-Makedoonia Vabariik on ratifitseerinud Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsiooni nr 108 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel ja selle lisaprotokolli,

PIDADES SILMAS, et inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamine on poolte koostöö aluspõhimõtted,

VÕTTES ARVESSE, et Põhja-Makedoonia Vabariik on ratifitseerinud 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, milles loetletud õigused vastavad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustele,

VÕTTES ARVESSE, et ameti kogu operatiivtegevuse puhul Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil peaks täielikult austama põhiõigusi ja rahvusvahelisi lepinguid, mille osalised on Euroopa Liit, selle liikmesriigid ja/või Põhja-Makedoonia Vabariik,

VÕTTES ARVESSE, et kõik operatiivtegevuses osalevad isikud on kohustatud säilitama usaldusväarsuse, eetilise käitumise, professionaalsuse ja põhiõiguste austamise kõrgeimad standardid ning täitma neile operatsiooniplaanis ja ameti käitumisjuhendis sätestatud kohustusi,

ON OTSUSTANUD SÕLMIDA KÄESOLEVA KOKKULEPPE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolev kokkulepe reguleerib kõiki küsimusi, mis on vajalikud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmade suunamiseks Põhja-Makedoonia Vabariiki, kus rühmaliikmetel on täitevvolitused.
2. Lõikes 1 osutatud operatiivtegevus võib toimuda Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „operatiivtegevus“ – ühisoperatsioon või piirivalve kiirreageerimisoperatsioon;
- (2) „amet“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, mis on loodud määrusega (EL) 2019/1896¹, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet, või selle mis tahes muudatusega;
- (3) „piirikontroll“ – vastavalt käesolevale kokkuleppele ja selles sätestatud eesmärkidel piiril teostatav tegevus, mis igast muust põhjusest sõltumata leiab aset ainult piiriületamise kavatsuse või piiriületamise korral ning koosneb kontrollidest ning patrull- ja vaatlustegevusest;
- (4) „piirihaldusrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis suunatakse ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus välispiiridele liikmesriikides ja kolmandates riikides;
- (5) „nõuandefoorum“ – nõuandev organ, mille amet on loonud määruse (EL) 2019/1896 artikli 108 kohaselt;
- (6) „Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus“ – määruse (EL) 2019/1896 artikli 54 kohane Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus;
- (7) „EUROSUR“ – raamistik teabevahetuseks ja koostööks nii liikmesriikide vahel kui ka Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

- (8) „põhiõiguste vaatleja“ – määruse (EL) 2019/1896 artiklis 110 sätestatud põhiõiguste vaatleja;
- (9) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kes on suunanud või lähetanud oma töötaja lühi- või pikaajaliselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse;
- (10) „juhtum“ – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sissetrassi, piiriülese kuritegevuse või ohuga rändajate elule Euroopa Liidu või Põhja-Makedoonia välispiiridel või nende läheduses;
- (11) „ühisoperatsioon“ – ameti koordineeritav või organiseeritud tegevus, mille eesmärk on toetada piirikontrolli eest vastutavaid Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutusi, et tegeleda selliste probleemidega nagu ebaseaduslik sissetrass, praegused või tulevased ohud Põhja-Makedoonia Vabariigi piiridel või piiriülene kuritegevus, või pakkuda suuremat tehnilist ja operatiivabi nende piiride kontrollimisel;
- (12) „rühmaliige“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liige, kes suunatakse operatiivtegevuses osalema piirihaldusrühma kaudu;
- (13) „liikmesriik“ – Euroopa Liidu liikmesriik;
- (14) „operatsioonipiirkond“ – geograafiline piirkond, kus operatiivtegevus toimub;
- (15) „osalev liikmesriik“ – liikmesriik, kes osaleb operatiivtegevuses, varustades Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust tehnilisi seadmete või töötajatega;
- (16) „isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
- (17) „piirivalve kiirreageerimisoperatsioon“ – meede, mille eesmärk on reageerida Põhja-Makedoonia Vabariigi piiril esinevale spetsiifilisele ja ebaproportsionaalsele survele, suunates piiratud ajavahemikuks Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumile piirihaldusrühmi, et teha koos piirikontrolli eest vastutavate Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutustega piirikontrolli;
- (18) „koosseisuline töötaja“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti töötaja, kes on võetud tööle vastavalt nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68² kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadele (edaspidi „personalieeskirjad“) või Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustele (edaspidi „teenistustingimused“);

² ELT L 56, 4.3.1968, lk 1.

- (19) „täitevvolitused“ – volitused, mis on vajalikud Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil operatsiooniplaanis sätestatud operatiivtegevuse käigus piirikontrolliks vajalike ülesannete täitmiseks.

Artikkel 3

Operatiivtegevuse algatamine

1. Käesoleva kokkuleppe kohane operatiivtegevus algatatakse ameti tegevdirektori kirjaliku otsusega Põhja-Makedoonia Vabariigi pädevate asutuste kirjaliku taotluse alusel. See taotlus peab sisaldama olukorra kirjeldust, võimalikke eesmärgi, kavandatavaid vajadusi ning seda, millise proffiliga töötajaid on vaja, sealhulgas vajaduse korral täitevvolitustega töötajad.
2. Kui ameti tegevdirektor leiab, et taotletud operatiivtegevusega kaasneks tõenäoliselt põhiõiguste või rahvusvahelise kaitse kohustuste raske ja/või jätkuv rikkumine, ei algata tegevdirektor operatiivtegevust.
3. Kui ameti tegevdirektor leiab pärast lõike 1 kohase taotluse saamist, et operatiivtegevuse algatamise üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib ta taotleda lisateavet või lubada ameti ekspertidel reisida Põhja-Makedoonia Vabariiki, et hinnata sealset olukorda. Põhja-Makedoonia Vabariik hõlbustab sellist reisimist.
4. Ameti tegevdirektor otsustab operatiivtegevust mitte algatada, kui ta leiab, et selle peatamine või lõpetamine on artikli 18 asjakohaste sätete alusel põhjendatud.

Artikkel 4

Operatsiooniplan

1. Amet koostab iga operatiivtegevuse jaoks operatsiooniplaani kooskõlas määruse (EL) 2019/1896 artiklitega 38 ja 74. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik lepivad selles operatsiooniplaanis kokku ning see on ametile, Põhja-Makedoonia Vabariigile ja osalevatele liikmesriikidele siduv.
2. Operatsiooniplaanis sätestatakse üksikasjalikult operatiivtegevuse korralduslikud ja menetluslikud aspektid, sealhulgas järgmine:
 - (a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ja kohapeale suunamise eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;
 - (b) oma eesmärkide saavutamiseks prognoositav ühisoperatsiooni kestus;
 - (c) operatsiooni piirkond;
 - (d) rühmade ülesannete, sealhulgas täitevvolitusi eeldavate ülesannete, kohustuste, sealhulgas põhiõiguste järgimise ja andmekaitseõuetega seotud kohustuste, ning rühmadele antavate erikorralduste kirjeldus, milles

käsitletakse muu hulgas Põhja-Makedoonia Vabariigis lubatud andmebaaside kasutamist ning lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja seadmeid;

- (e) piirihaldusrühma koosseis ning muude asjaomaste töötajate kohapeale suunamine /ameti koosseisuliste töötajate, sealhulgas põhiõiguste vaatlejate kohalviibimine;
- (f) juhtimiskord, sealhulgas rühmaliikmete ja ametiga koostöö tegemise eest vastutavate Põhja-Makedoonia Vabariigi piirivalveametnike ja muude asjakohaste töötajate – eelkõige suunamise ajal korraldusi andvate piirivalveametnike ja muude asjakohaste töötajate – nimed ja auastmed ning rühmaliikmete koht käsuliinis;
- (g) operatiivtegevuse käigus kohapeale suunatavad tehnilised seadmed koos selliste erinõuetega nagu kasutustingimused, nõutav meeskond, transport ja muu logistika, ning finantsreeglid;
- (h) üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad ameti kohustust teatada kõikidest käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse käigus ilmnenu juhtumitest viivitamata haldusnõukogule ning osalevate liikmesriikide ja Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomastele ametiasutustele;
- (i) teavitus- ja hindamissüsteem, mis hõlmab hindamisaruande kriteeriume, sealhulgas põhiõiguste kaitse osas, ja lõpliku hindamisaruande esitamise tähtpäeva;
- (j) [*Tahtlikult tühjaks jäetud*];
- (k) muude liidu organite ja asutustega kui amet, muude kolmandate riikidega või rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö tingimused;
- (l) üldsuunised selle kohta, kuidas tagada põhiõiguste kaitse operatiivtegevuse ajal, sealhulgas isikuandmete kaitse ja kohaldatavatest rahvusvahelistest inimõigusi käsitlevatest aktidest tulenevad kohustused;
- (m) kord, mille kohaselt suunatakse rahvusvahelist kaitset vajavad isikud, inimkaubanduse ohvrid, saatjata alaealised ja teised haavatavas olukorras olevad isikud pädevatesse riiklikesse asutustesse asjakohase abi saamiseks;
- (n) kord, et võtta vastu ja edastada ametile ja Põhja-Makedoonia Vabariigile operatiivtegevuses osalevate isikute, sealhulgas Põhja-Makedoonia Vabariigi piirivalveametnike või muude asjaomaste töötajate ning rühmaliikmete vastu esitatud kaebusi (sealhulgas artikli 8 lõike 5 alusel esitatud kaebusi) väidetavate põhiõiguste rikkumiste kohta seoses nende isikute osalemisega ameti operatiivtegevuses;

- (o) logistiline korraldus, sealhulgas teave töötingimuste ja keskkonna kohta piirkonnas, kus operatiivtegevust kavandatakse, ning
 - (p) sätted artikli 6 kohaselt loodud esinduse kohta.
3. Operatsiooniplaan koostatakse ja selle muudatused või kohandused tehakse ameti, Põhja-Makedoonia Vabariigi ja Põhja-Makedoonia Vabariigi naabruses asuvate ja/või operatsioonipiirkonnaga piirnevate liikmesriikide nõusolekul pärast konsulteerimist osalevate liikmesriikidega.
 4. EUROSURiga seotud teabevahetus ja operatiivkoostöö toimub kooskõlas asjaomase operatiivtegevuse operatsiooniplaanis sätestatud spetsiifiliste olukorrapiltide koostamise ja jagamise korraga.
 5. Operatiivtegevust hindavad kooskõlas käesoleva artikli lõike 3 punktiga i ühiselt Põhja-Makedoonia Vabariik ja amet.
 6. Käesoleva artikli lõike 3 punkti k kohaselt liidu organite ja asutustega tehtava koostöö tingimused peavad olema kooskõlas nende vastavate volitustega ja olemasolevate vahendite piires.

Artikkel 5

Juhtumitest teatamine

Ametil ja Põhja-Makedoonia Vabariigi siseministeeriumil on olemas juhtumitest teatamise mehhanism, mis võimaldab õigel ajal teatada kõikidest käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse käigus ette tulnud juhtumitest.

Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik abistavad üksteist kõigi sellise mehhanismi kaudu teatatud juhtumitega seotud vajalike juurdluste ja uurimiste läbiviimisel, näiteks tunnistajate kindlakstegemisel ning tõendite kogumisel ja esitamisel, sealhulgas taotlustes saada ja vajaduse korral üle anda teatatud juhtumiga seotud esemed. Selliste esemete üleandmise tingimuseks võib seada nende tagastamise vastavalt neid üle andva pädeva asutuse kindlaksmääratud tingimustele.

Artikkel 6

Esindused

1. Amet võib luua Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumile esinduse, et hõlbustada ja parandada operatiivtegevuse koordineerimist ning tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tulemuslik haldamine. Esinduse asukoha määrab kindlaks amet, konsulteerides Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomaste ametiasutustega.

2. Esindused luuakse vastavalt operatiivvajadustele ajavahemikuks, mil ametil on vaja läbi viia operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis. Amet võib Põhja-Makedoonia Vabariigi nõusolekul seda ajavahemikku pikendada.
3. Iga esindust juhib esinduse juhina ameti esindaja, kelle nimetab ametisse tegevdirektor. Esinduse juht kontrollib kogu esinduse tööd.
4. Esindus teeb vajaduse korral järgmist:
 - (a) pakub logistilist ja operatiivtuge ning tagab ameti tegevuse koordineerimise asjaomastes operatsioonipiirkondades;
 - (b) pakub Põhja-Makedoonia Vabariigile asjaomastes operatsioonipiirkondades operatiivabi;
 - (c) jälgib rühmade tegevust ja esitab korrapäraselt aruandeid ameti peakorterile;
 - (d) teeb Põhja-Makedoonia Vabariigiga koostööd kõigis sellise operatiivtegevuse praktilistes küsimustes, mida amet on Põhja-Makedoonia Vabariigis korraldanud, sealhulgas kõigis muudes küsimustes, mis võisid kõnealuse tegevuse käigus tekkida;
 - (e) toetab koordineerivat ametnikku tema koostöös Põhja-Makedoonia Vabariigiga kõigis küsimustes, mis on seotud nende panusega ameti korraldatud operatiivtegevusse, ja suhtleb vajaduse korral ameti peakorteriga;
 - (f) toetab koordineerivat ametnikku ja operatiivtegevust jälgima määratud põhiõiguste vaatlejat (vaatlejaid) vajaduse korral ameti rühmade ja Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomaste asutuste koostöö ja suhtluse ning asjakohaste ülesannete täitmise hõlbustamisel;
 - (g) korraldab logistilist tuge seoses rühmaliikmete kohapeale suunamise ning tehniliste seadmete kohapeale suunamise ja kasutamisega;
 - (h) osutab ükskõik millist muud logistilist tuge seoses asjaomase esinduse vastutusel oleva operatsioonipiirkonnaga, et hõlbustada ameti korraldatava operatiivtegevuse sujuvat kulgu;
 - (i) tagab ameti seadmete tulemusliku haldamise tema tegevusalas, sealhulgas nende seadmete võimaliku registreerimise ja pikaajalise hooldamise ning osutab vajalikku logistilist tuge, ning
 - (j) toetab ameti muid töötajaid ja/või tegevusi Põhja-Makedoonia Vabariigis vastavalt ameti ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahel kokkulepitule.
5. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariigi tagavad esindustele määratud ülesannete täitmiseks parimad võimalikud tingimused.

6. Põhja-Makedoonia Vabariigi annab ametile mõistlikku abi, et tagada esinduste operatiivvõimekus.

Artikkel 7

Koordineeriv ametnik

1. Ilma et see piiraks artiklis 6 kirjeldatud esinduste rolli, nimetab tegevdirektor ameti koosseisuliste töötajate hulgast ühe või mitu eksperti, kes suunatakse iga operatiivtegevuse koordineerivaks ametnikuks. Tegevdirektor teavitab Põhja-Makedoonia Vabariiki koordineeriva ametniku nimetamisest.
2. Koordineeriva ametniku ülesanded on järgmised:
 - (a) pidada ühendust ameti, Põhja-Makedoonia Vabariigi ning rühmaliikmete vahel, pakkudes ameti nimel abi kõikides rühmadesse suunamise tingimusi käsitlevates küsimustes;
 - (b) jälgida koostöös põhiõiguste vaatleja(te)ga operatsiooniplaani nõuetekohast elluviimist, sealhulgas põhiõiguste kaitsmise osas, ning anda tegevdirektorile sellest aru;
 - (c) tegutseda ameti nimel kõikides rühmade kohapeale suunamist käsitlevates aspektides ning anda kõigist neist aspektidest ametile aru ning
 - (d) edendada koostööd ja koordineerimist Põhja-Makedoonia Vabariigi ja osalevate liikmesriikide vahel.
3. Operatiivtegevusega seoses võib tegevdirektor lubada koordineerival ametnikul aidata lahendada operatsiooniplaani elluviimisel ja rühmade kohapeale suunamisel tekkivaid lahkarvamusi.
4. Põhja-Makedoonia Vabariigi annab rühmaliikmetele üksnes selliseid korraldusi, mis on kooskõlas operatsiooniplaaniga. Kui koordineeriv ametnik leiab, et rühmaliikmetele antud juhised ei vasta operatsiooniplaanile või kohaldatavatele juriidilistele kohustustele, teatab ta sellest viivitamata koordineerivat rolli täitvatele Põhja-Makedoonia Vabariigi ametnikele ja tegevdirektorile. Tegevdirektor võib kooskõlas käesoleva kokkuleppe artikliga 18 võtta asjakohaseid meetmeid, sealhulgas operatiivtegevuse peatada või lõpetada.

Artikkel 8

Põhiõigused

1. Käesolevast kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmisel kohustuvad pooled tegutsema kooskõlas kõigi kohaldatavate inimõigustealaste õiguslike vahenditega, sealhulgas 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, ÜRO 1951. aasta pagulasseisundi konventsioon ja selle 1967. aasta protokoll, 1965. aasta rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvaheline

konventsioon, 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, 1979. aasta konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon, ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsioon, ÜRO 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsioon.

2. Rühmaliikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel täielikult inimväärikust ja põhiõigusi, sealhulgas juurdepääsu varjupaigamenetlustele, ja pööravad erilist tähelepanu haavatavatele isikutele. Kõik nende ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkidega. Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 21 ei diskrimineeri nad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel kedagi soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

Põhiõiguseid ja -vabadusi riivavaid meetmeid võivad rühmaliikmed võtta oma ülesannete täitmisel ja/või volituste teostamisel üksnes juhul, kui see on vajalik ja proportsionaalne selliste meetmete eesmärkidega ning nende puhul tuleb arvestada nende põhiõiguste ja -vabaduste olemusega kooskõlas kohaldatava rahvusvahelise, liidu ja riigisisese õigusega.

Käesolevat sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi operatiivtegevuses osalevate Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutuste töötajate suhtes.

3. Ameti põhiõiguste ametnik jälgib iga operatiivtegevuse vastavust kohaldatavatele põhiõiguste standarditele. Põhiõiguste ametnik või tema asetäitja võib teha kontrollkäike kolmandasse riiki; ta esitab ka arvamusi operatsiooniplaanide kohta ja teavitab ameti tegevdirektorit operatiivtegevusega seotud võimalikest põhiõiguste rikkumistest. Põhja-Makedoonia Vabariik toetab nõudmise korral põhiõiguste ametniku järelevalvetegevust.
4. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik lepivad kokku, et annavad nõuandefoorumile õigel ajal ja tegeliku juurdepääsu kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste austamist seoses käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevusega, sealhulgas kohapealsete kontrollkäikude kaudu operatsioonipiirkonda.
5. Ametil ja Põhja-Makedoonia Vabariigil on kummalgi kaebuste lahendamise mehhanism käesoleva kokkuleppe raames toimunud operatiivtegevuse käigus töötajate poolt ametiülesannete täitmisel toime pandud väidetavate põhiõiguste rikkumiste käsitlemiseks.

Artikkel 9

Põhiõiguste vaatlejad

1. Ameti põhiõiguste ametnik määrab igale operatiivtegevusele vähemalt ühe põhiõiguste vaatleja, kes muu hulgas abistab ja nõustab koordineerivat ametnikku.
2. Põhiõiguste vaatleja jälgib põhiõiguste järgimist ning annab põhiõiguste valdkonnas nõu ja abi asjaomase operatiivtegevuse ettevalmistamisel, läbiviimisel ja hindamisel. See hõlmab eelkõige järgmist:
 - (a) operatsiooniplaanide koostamise jälgimine ning põhiõiguste ametnikule aru andmine, et ta saaks täita määruses (EL) 2019/1896 sätestatud ülesandeid;
 - (b) kontrollkäikude tegemine, sealhulgas pikaajaliselt, operatiivtegevuse toimumiskohtadesse;
 - (c) koostöö tegemine ja suhtlemine koordineeriva ametnikuga ning talle nõu ja abi andmine;
 - (d) koordineeriva ametniku teavitamine ja põhiõiguste ametnikule aru andmine küsimustest, mis puudutavad operatiivtegevusega seotud võimalikku põhiõiguste rikkumist, ning
 - (e) kaasa aitamine artikli 4 lõike 3 punktis i osutatud operatiivtegevuse hindamisele.
3. Põhiõiguste vaatlejal on juurdepääs operatiivtegevuse kõikidele valdkondadele ja kõikidele selle tegevuse elluviimisega seotud dokumentidele.
4. Operatsioonipiirkonnas viibides kannavad põhiõiguste vaatlejad sümboolikat, mille järgi saab nad hõlpsasti põhiõiguste vaatlejatena ära tunda.

Artikkel 10

Rühmaliikmed

1. Rühmaliikmetel on õigus täita operatsiooniplaanis kirjeldatud ülesandeid.
2. Oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel järgivad rühmaliikmed Põhja-Makedoonia Vabariigi õigusnorme. Oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel järgivad rühmaliikmed ka kohaldatavat liidu ja rahvusvahelist õigust.
3. Rühmaliikmed võivad täita ülesandeid ja teostada volitusi Põhja-Makedoonia Vabariigi territooriumil üksnes Põhja-Makedoonia Vabariigi piirihaldusasutustelt saadud korralduste alusel ning nende juuresolekul. Põhja-Makedoonia Vabariik võib lubada rühmaliikmetel täita oma territooriumil konkreetseid ülesandeid ja/või teostada erivolitusi ka siis, kui tema piirihaldusasutuste töötajad juures ei viibi, selleks on vaja kas ameti või päritoluliikmesriigi nõusolekut.

4. Rühmaliikmed, kes on ameti koosseisulised töötajad, kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse vormiriietust, kui operatsiooniplaanis ei ole ette nähtud teisiti.

Rühmaliikmed, kes ei ole ameti koosseisulised töötajad, kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel oma riigi vormiriietust, kui operatsiooniplaanis ei ole ette nähtud teisiti.

Tööülesannete täitmise ajal kannavad kõik rühmaliikmed vormiriietusel ka nähtavat isiklikku identifitseerimistunnust ning sinist Euroopa Liidu ja ameti sümboolikaga käesidet.

5. Põhja-Makedoonia Vabariik annab asjaomastele rühmaliikmetele loa täita operatiivtegevuse käigus ülesandeid, mis nõuavad jõu kasutamist, sealhulgas teenistusrelvade, laskemoona ja muu varustuse kandmist ja kasutamist vastavalt operatsiooniplaani asjakohastele sätetele.

- Rühmaliikmed, kes on ameti koosseisulised töötajad, võivad ameti nõusolekul kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja muud varustust.
- Rühmaliikmed, kes ei ole ameti koosseisulised töötajad, võivad kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja muud varustust asjaomase päritoluliikmesriigi nõusolekul.

6. Jõu kasutamine, sealhulgas teenistusrelva, laskemoona ja muu varustuse kandmine ja kasutamine, toimub kooskõlas Põhja-Makedoonia Vabariigi õigusega ja Põhja-Makedoonia Vabariigi piirihaldusasutuste töötajate juuresolekul. Põhja-Makedoonia Vabariik võib lubada rühmaliikmetel kasutada jõudu ka siis, kui Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomased piirihaldusasutuste töötajad juures ei viibi.

- Rühmaliikmete puhul, kes on ameti koosseisulised töötajad, on jõu kasutamise lubamiseks ilma Põhja-Makedoonia Vabariigi piirihaldusasutuste töötajate juuresolekuta vaja ameti nõusolekut.
- Rühmaliikmete puhul, kes ei ole ameti koosseisulised töötajad, on jõu kasutamise lubamiseks ilma Põhja-Makedoonia Vabariigi piirihaldusasutuste töötajate juuresolekuta vaja asjaomase päritoluliikmesriigi nõusolekut.

Ilma et see piiraks riigisisese õiguse nõuete kohaldamist, peab jõu kasutamine rühmaliikmete poolt olema kooskõlas vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega ning ettevaatuskohustusega. Igasugune jõu kasutamine peab olema ka täielikult kooskõlas kohaldatava liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas määruse (EL) 2019/1896 V lisas sätestatud reeglitega.

7. Amet teavitab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist Põhja-Makedoonia Vabariiki teenistusrelvadest, laskemoonast ja muust varustusest, mida rühmaliikmed käesoleva artikli lõike 5 kohaselt võivad kanda. Põhja-Makedoonia Vabariik võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja muu varustuse kandmise, eeldusel et selle riigi õiguse kohaselt kehtib riigi enda piirihaldusasutuste suhtes

sama keeld. Põhja-Makedoonia Vabariik teatab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist ametile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Amet teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

Põhja-Makedoonia Vabariik võtab vajalikud meetmed mis tahes vajalike relvalubade väljaandmiseks ning lihtsustab rühmaliikmete käsutuses olevate relvade, laskemoona ja muu varustuse importi, eksporti, transporti ja ladustamist vastavalt operatsiooniplaanile, nagu amet on taotlenud.

8. Teenistusrelvi, laskemoona ja varustust võib kasutada õiguspäraseks enesekaitseks ning rühmaliikmete või muude isikute õiguspäraseks kaitseks kooskõlas Põhja-Makedoonia Vabariigi riigisiseste õigusnormidega. Selline kasutamine peab olema kooskõlas rahvusvahelise ja liidu õiguse asjakohaste põhimõtetega.
9. Riiklikele andmebaasidele pääsevad juurde ainult Põhja-Makedoonia Vabariigi volitatud isikud. Põhja-Makedoonia Vabariik võib lubada, et tema riiklikest andmebaasidest saadud andmeid jagatakse rühmaliikmetega vastavalt operatsiooniplaanile. Rühmaliikmed tutvuvad üksnes selliste andmetega, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste teostamiseks vajalik.
10. Operatiivtegevuse elluviimiseks kasutab Põhja-Makedoonia Vabariik piirihalduse eest vastutavad Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutuste ametnikke, kes on võimelised ja valmis suhtlema inglise keeles, et täita Põhja-Makedoonia Vabariigi nimel koordineerivat rolli.

Artikkel 11

Ameti omandi, vara ja tegevusega seotud privileegid ja immuuniteedid

1. Ameti ruumid ja ehitised Põhja-Makedoonia Vabariigis on puutumatud. Neid ei või läbi otsida, arestida, konfiskeerida ega sundvõõrandada.
2. Ameti omand ja vara, sealhulgas transpordivahendid, sidevahendid, arhiivid, kirjavahetus, dokumendid, isikut tõendavad dokumendid ja finantsvara on puutumatud.
3. Ameti varade hulka kuuluvad liikmesriigi omandis või kaasomandis olev, renditud või liisitud vara, mis antakse ameti käsutusse. Pädevate riiklike asutuste esindaja(te) pardalevõtmisel käsitatakse neid varana, mis on valitsuse käsutuses ja saanud selleks loa.

4. Ameti suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet. Ameti omandi ja vara suhtes ei kehti ükski haldus- ega õiguslik piirang. Ameti vara ei saa kohtuotsuse või -määruse täitmiseks arestida.
5. Põhja-Makedoonia Vabariik lubab ameti poolt operatiiveesmärkidel Põhja-Makedoonia Vabariiki siirdud esemeid ja varustust riiki tuua ja sealt välja viia.
6. Amet on vabastatud kõikidest maksudest (sealhulgas tollimaksudest) ja lõivudest ning kõikidest impordi- ja ekspordikeeldudest ja -piirangutest ameti ametlikuks kasutamiseks mõeldud esemete puhul, olenemata sellest, kas neid veab amet või kolmas isik.

Artikkel 12

Rühmaliikmete privileegid ja immuuniteedid

1. Rühmaliikmeid ei tohi Põhja-Makedoonia Vabariigis ega Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutustes üle kuulata ega kohtumenetlusele allutada, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asjaoludel.
2. Rühmaliikmetel on Põhja-Makedoonia Vabariigis kriminaal-, tsiviil- ja halduskohtulik puutumatus kõikide ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude suhtes.

Kui Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutused kavatsevad alगतada rühma liikme suhtes kriminaal-, tsiviil- või haldusmenetluse mõnes Põhja-Makedoonia Vabariigi kohtus, teavitavad pädevad asutused sellest viivitamata ameti tegevdirektorit.

Pärast sellise teate saamist teavitab ameti tegevdirektor põhjendamatu viivitusega Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomaseid asutusi sellest, kas rühma liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel. Kui tegu pandi teavituse kohaselt toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei alगतata. Kui teavituse kohaselt ei pandud tegu toime ametiülesannete täitmisel, võib alustada kohtumenetlust. Ameti tegevdirektori otsus on Põhja-Makedoonia Vabariigile siduv ja seda ei saa seda vaidlustada.

Otsuse vastuvõtmiseni hoidub amet võtmast meetmeid, mille eesmärk on takistada rühmaliikme võimalikku hilisemat kriminaalmenetlust Põhja-Makedoonia Vabariigi pädevate asutuste poolt, sealhulgas asjaomase rühmaliikme Põhja-Makedoonia Vabariigist liikme päritoluliikmesriiki tagasipöördumise hõlbustamisest.

3. Rühmaliikmete poolt kohtumenetluse alगतamine jätab nad ilma kohtulikust puutumatusest põhihagiga otseselt seotud vastuhagi suhtes.

4. Rühmaliikmete hooned, eluruumid, transpordi- ja sidevahendid ning omand, sealhulgas kirjavahetus, dokumendid, isikut tõendavad dokumendid ja vara, on puutumatud, välja arvatud käesoleva artikli lõikes 8 lubatud täitemeetmete puhul.
5. Põhja-Makedoonia Vabariik vastutab kahju eest, mida rühmaliikmed põhjustavad kolmandatele isikutele ametiülesannete täitmisel.
6. Kui kahju on põhjustatud ameti koosseisulisest töötajast rühmaliikme raske hooletuse või tahtliku üleastumise tõttu või tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib Põhja-Makedoonia Vabariik ameti tegevdirektori kaudu taotleda, et amet maksaks hüvitist.

Kui kahju on põhjustanud rühmaliige, kes ei ole ameti koosseisuline töötaja, raske hooletuse või tahtliku üleastumise tõttu või tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib Põhja-Makedoonia Vabariik ameti tegevdirektori kaudu taotleda, et hüvitist maksaks asjaomane päritoluliikmesriik.
7. Rühmaliikmed ei ole kohustatud Põhja-Makedoonia Vabariigis toimuvates kohtumenetlustes tunnistajana ütlusi andma.
8. Rühmaliikmete suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud nende ametiülesannetega mitteseotud kriminaal-, tsiviil- või halduskohtumenetlus. Rühmaliikmete varustust, mis on ameti tegevdirektori tõenduse kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuse või -määruse täitmiseks arestida. Kriminaal-, tsiviil- või halduskohtumenetluse puhul ei rakendata rühmaliikmete suhtes mingisuguseid isikliku vabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.
9. Rühmaliikmete kohta ei kehti seoses ametile osutatud teenustega Põhja-Makedoonia Vabariigis kehtivad võimalikud sotsiaalkindlustust käsitlevad sätted.
10. Ameti ja/või päritoluliikmesriigi poolt rühmaliikmetele makstavat palka ja tasusid ning tulu, mida rühmaliikmed saavad väljastpoolt Põhja-Makedoonia Vabariiki, ei maksustata mingil kujul Põhja-Makedoonia Vabariigis.
11. Põhja-Makedoonia Vabariik lubab rühmaliikmete isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid riiki tuua ning vabastab need kõikidest sellistele esemetele kehtivatest maksudest (sealhulgas tollimaksudest), lõivudest ja muudest vastavatest tasudest, välja arvatud tasudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude sarnaste teenustega. Põhja-Makedoonia Vabariik lubab ka selliste esemete eksporti.
12. Rühmaliikmete isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on kaalukaid põhjuseid arvata, et pagasis on esemeid, mis ei ole mõeldud rühmaliikmete isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on Põhja-Makedoonia Vabariigi õigusega keelatud või mille suhtes kohaldatakse

Põhja-Makedoonia Vabariigi karantiinieskirju. Isikliku pagasi kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase rühmaliikme või ameti volitatud esindaja juuresolekul.

13. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik määravad kontaktpunktid, millega saab igal ajal ühendust ja mis vastutavad teabevahetuse ja koheste meetmete võtmise eest juhul, kui rühmaliikme tegevuse puhul võib olla tegemist kriminaalõiguse rikkumisega, ning samuti teabevahetuse ja operatiivtegevuse eest juhul, kui rühmaliikme suhtes on algatatud tsiviil- ja haldusmenetlus.

Kuni päritoluliikmesriigi pädevad asutused hakkavad meetmeid võtma, abistavad amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik üksteist kõigi vajalike juurdluste ja uurimiste läbiviimisel seoses väidetava kuriteoga, millega seoses on kas ametil või Põhja-Makedoonia Vabariigil huvi, tunnistajate kindlakstegemisel ning tõendite kogumisel ja esitamisel, sealhulgas väidetava kuriteoga seotud esemete hankimise ja vajaduse korral üleandmise taotlemisel. Selliste esemete üleandmise tingimuseks võib seada nende tagastamise vastavalt neid üle andva pädeva asutuse kindlaksmääratud tingimustele.

Artikkel 13

Vigastatud või hukkunud rühmaliikmed

1. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, on tegevdirektoril õigus korraldada vigastatud või hukkunud rühmaliikmete ning nende isikliku vara kodumaale tagasitoimetamist ja võtta selleks sobivad meetmed.
2. Hukunud rühmaliige lahatakse ainult asjaomase päritoluliikmesriigi sõnaselgel nõusolekul ning ameti ja/või asjaomase päritoluliikmesriigi esindaja juuresolekul. Kui selline lahkamine tehakse väljaspool Põhja-Makedoonia Vabariiki, teavitatakse Põhja-Makedoonia Vabariiki taotluse korral lahkamise tulemustest.
3. Põhja-Makedoonia Vabariik ja amet teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et vigastatud või hukkunud rühmaliikmed kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 14

Akrediteerimisdokument

1. Amet annab igale rühmaliikmele välja dokumendi, mis on koostatud makedoonia ja inglise keeles ning mis võimaldab Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutustel tuvastada rühmaliikmete isikut ning tõendab selle kasutaja õigust täita käesoleva kokkuleppe artiklis 10 ja operatsiooniplaanis osutatud ülesandeid ja teostada nendes osutatud volitusi (edaspidi „akrediteerimisdokument“).
2. Akrediteerimisdokument sisaldab iga liikme kohta järgmist teavet: nimi ja kodakondsus; auaste või ametinimetus; hiljuti tehtud digitaalfoto ja ülesanded, mida ta on volitatud suunamise kestel täitma.

3. Et Põhja-Makedoonia Vabariigi ametiasutustel oleks võimalik rühmaliikmeid tuvastada, peavad rühmaliikmed akrediteerimisdokumenti igal ajal kaasas kandma.
4. Põhja-Makedoonia Vabariik tunnustab akrediteerimisdokumenti koos kehtiva reisidokumendiga dokumendina, mis annab asjaomasele rühmaliikmele õiguse siseneda Põhja-Makedoonia Vabariiki ja seal viibida, ilma et oleks vaja viisat, eelnevat luba või muud dokumenti kuni selle kehtivusaja lõpuni.
5. Suunamise lõppedes tuleb akrediteerimisdokument ametile tagastada. Sellest teavitatakse Põhja-Makedoonia Vabariigi pädevaid asutusi.

Artikkel 15

Kohaldamine ameti töötajate suhtes, keda ei suunata rühmaliikmetena

Artikleid 12, 13 ja 14 kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi Põhja-Makedoonia Vabariiki suunatud ameti töötajate suhtes, kes ei ole rühmaliikmed, sealhulgas põhiõiguste vaatlejate ja esindustesse suunatud ameti koosseisuliste töötajate suhtes.

Artikkel 16

Isikuandmete kaitse

1. Isikuandmeid edastatakse ainult siis, kui selline edastamine on vajalik käesoleva kokkuleppe täitmiseks ameti või Põhja-Makedoonia Vabariigi pädevate asutuste poolt. Isikuandmete töötlemisel asutuse poolt konkreetsel juhul, sealhulgas selliste isikuandmete edastamisel teisele poolele, kohaldatakse selle asutuse suhtes kohaldatavaid andmekaitse norme. Pooled tagavad andmeedastuse eeltingimusena järgmised minimaalsed kaitsemeetmed:
 - (a) isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik, õiglane ja andmesubjektile läbipaistev;
 - (b) isikuandmeid kogutakse ainult käesoleva kokkuleppe täpselt kindlaksmääratud, selge ja õiguspärase rakendamise eesmärgil ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda viisil, mis on vastuolus nimetatud eesmärgiga;
 - (c) isikuandmed peavad olema piisavad ja asjakohased ja piirduma nende kogumise ja/või hiljem töötlemise otstarbeks vajalikuga; edastava asutuse suhtes kohaldatava õigusega kooskõlas võib edastada ainult järgmisi isikuandmeid:
 - eesnimi;
 - perekonnanimi;
 - sünniaeg;
 - kodakondsus;
 - auaste;
 - reisidokumendi biomeetriliste andmete lehekülg;

- akrediteerimisdokument;
- ID-kaardi/passi/akrediteerimisdokumendi pilt;
- e-posti aadress;
- mobiiltelefoni number;
- andmed relva kohta;
- suunamise kestus;
- suunamise asukoht;
- õhusõiduki või laeva registreerimisnumbrid;
- saabumiskuupäev;
- saabumislennujaam/-piiripunkt;
- saabuva lennu number;
- lahkumiskuupäev;
- lahkumislennujaam/-piiripunkt;
- lahkuva lennu number;
- päritoluliikmesriik / kolmas riik;
- lähetav asutus;
- ülesanded/tegevusprofiil;
- transpordivahendid ja/või
- rühmaliikmete,

ameti töötajate, asjaomaste vaatlejate või vahetusprogrammides osalevate töötajate marsruut;

- (d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;
- (e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgiga;
- (f) isikuandmeid tuleb töödelda asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid kasutades viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, võttes arvesse töötlemise konkreetseid riske, sealhulgas kaitset loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotsimineku, hävimise või kahjustumise eest („andmetega seotud rikkumine“); vastuvõttev pool võtab asjakohased meetmed andmetega seotud rikkumise käsitlemiseks ning teavitab edastavat poolt rikkumisest põhjendamatult viivitusega ja 72 tunni jooksul;
- (g) nii andmeid edastav kui ka neid vastuvõttev asutus võtavad kõik mõistlikud meetmed, et tagada viivitamata vastavalt vajadusele isikuandmete parandamine või kustutamine juhul, kui nende töötlemine ei vasta käesoleva artikli sätetele, eelkõige seetõttu, et need andmed ei ole piisavad, asjakohased, täpsed või nende maht on suurem, kui on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks. Teist poolt teavitatakse andmete parandamisest või kustutamisest;
- (h) taotluse korral teavitab vastuvõttev asutus edastavat asutust edastatud andmete kasutamisest;

(i) isikuandmeid võib edastada ainult järgmistele pädevatele ametiasutustele:

- amet ja
- Põhja-Makedoonia Vabariigi siseministeerium.

Muudele organitele ei või andmeid edastava ametiasutuse eelneva nõusolekuta andmeid edastada;

(j) edastavad ja vastuvõtvad asutused on kohustatud isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kirjalikult registreerima;

(k) andmekaitseõuete täitmise järelevalveks, sealhulgas selliste registrite kontrollimiseks, kehtestatakse sõltumatu järelevalve; andmesubjektidel on õigus esitada järelevalveasutusele kaebusi ja saada põhjendamat viivitusest vastus;

(l) andmesubjektidel on õigus saada teavet oma isikuandmete töötlemise kohta, tutvuda selliste andmetega ning parandada või kustutada ebatäpseid või ebaseaduslikult töödeldud andmeid, arvestades avaliku huvi tõttu kohaldatavaid vajalikke ja proportsionaalseid piiranguid, ja

(m) andmesubjektidel on eespool nimetatud kaitsemeetmete rikkumise korral õigus tõhusale haldus- ja õiguskaitsele.

2. Kumbki pool vaatab korrapäraselt läbi selle sätte rakendamise poliitikameetmed ja menetlused. Teise poole taotluse korral vaatab taotluse saanud pool läbi oma isikuandmete töötlemise põhimõtted ja menetlused, et veenduda ja kinnitada, et käesoleva sätte kaitsemeetmeid rakendatakse tulemuslikult. Läbivaatamise tulemused edastatakse läbivaatamist taotlenud poolele mõistliku aja jooksul.
3. Käesoleva kokkuleppe kohaste andmekaitsemeetmete üle teostavad järelevalvet Euroopa Andmekaitseinspektor ja Põhja-Makedoonia Vabariigi riiklik isikuandmete kaitse amet.
4. Pooled teevad koostööd Euroopa andmekaitseinspektoriga, kes tegutseb ameti järelevalveasutusena.
5. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik koostavad iga operatiivtegevuse lõpus käesoleva artikli kohaldamise kohta ühisaruande. See aruanne saadetakse ameti põhiõiguste ametnikule ja andmekaitseametnikule ning isikuandmete kaitse ametnikule ning Põhja-Makedoonia Vabariigi riiklikule isikuandmete kaitse ametile.
6. Amet ja Põhja-Makedoonia Vabariik sätestavad asjakohaste operatsiooniplaanide erisätetes üksikasjalikud eeskirjad isikuandmete edastamise ja töötlemise kohta käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse eesmärgil. Need sätted peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu õiguse ja Põhja-Makedoonia Vabariigi õigusaktide asjakohaste nõuetega. Nendes kirjeldatakse muu hulgas teabevahetuse sihtotstarvet,

vastutavat töötlejat (vastutavaid töötlejaid) ning kõiki ülesandeid ja kohustusi, edastatud andmete kategooriaid, konkreetseid andmete säilitamise tähtaegu ja kõiki minimaalseid kaitsemeetmeid. Läbipaistvuse ja prognoositavuse huvides tehakse need sätted kooskõlas Euroopa Andmekaitsekoostöö asjakohaste suunistega üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 17

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe vahetamine

1. Igasugune salastatud teabe vahetamine, jagamine või levitamine käesoleva kokkuleppe raames toimub ameti ja Põhja-Makedoonia Vabariigi asjaomaste ametiasutuste vahel sõlmitud eraldi halduskokkuleppe alusel, mille peab eelnevalt heaks kiitma Euroopa Komisjon.
2. Tundliku salastamata teabe vahetamise suhtes käesoleva kokkuleppe raames kehtivad järgmised tingimused:
 - (a) amet töötleb teavet kooskõlas komisjoni otsuse (EL, Euratom) 2015/443³ artikli 9 lõikega 5;
 - (b) vastuvõttev pool kohaldab selle suhtes sellist kaitsetaset, mis on konfidentsiaalsuse, tervikluse ja käideldavuse poolest samaväärne kaitsetasemega, mida pakuvad selle teabe suhtes edastava poole kohaldatavad meetmed, ja
 - (c) teabevahetus toimub tundliku salastamata teabe käideldavuse, konfidentsiaalsuse ja tervikluse nõuetele vastavate teabevahetussüsteemide, kaasa arvatud määruse (EL) 2019/1896 artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu kaudu.
3. Pooled järgivad käesoleva kokkuleppe raames töödeldavate andmetega seotud intellektuaalomandi õigusi.

Artikkel 18

Otsus operatiivtegevus peatada või lõpetada ja/või loobuda tegevuse rahastamisest

1. Kui operatiivtegevuse läbiviimise tingimused ei ole enam täidetud, lõpetab ameti tegevdirektor operatiivtegevuse pärast seda, kui ta on Põhja-Makedoonia Vabariiki kirjalikult teavitanud.
2. Kui Põhja-Makedoonia Vabariik ei ole käesoleva kokkuleppe või operatsiooniplaani sätteid järginud, võib ameti tegevdirektor asjaomase operatiivtegevuse rahastamisest loobuda ja/või peatada või lõpetada tegevuse pärast seda, kui ta on Põhja-Makedoonia Vabariiki kirjalikult teavitanud.

³ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

3. Kui Põhja-Makedoonia Vabariiki suunatud operatiivtegevuses osaleja julgeolekut ei ole võimalik tagada, võib ameti tegevdirektor asjaomase operatiivtegevuse või selle aspektid peatada või lõpetada.
4. Kui ameti tegevdirektor leiab, et käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevusega seotud põhiõigusi või rahvusvahelise kaitse kohustusi on raskelt rikutud või et nende rikkumine tõenäoliselt jätkub, lõpetab ta asjaomase operatiivtegevuse rahastamise ja/või peatab või lõpetab selle tegevuse pärast Põhja-Makedoonia Vabariigi teavitamist.
5. Põhja-Makedoonia Vabariik võib taotleda ameti tegevdirektorilt operatiivtegevuse peatamist või lõpetamist, kui rühmaliige ei järgi käesoleva kokkuleppe või operatsiooniplaani sätteid. Selline taotlus esitatakse kirjalikult ja see peab sisaldama taotluse põhjuseid.
6. Käesoleva artikli kohane rahastamisest loobumine või tegevuse peatamine või lõpetamine jõustub Põhja-Makedoonia Vabariigi teavitamise kuupäevast. See ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva kokkuleppe või operatsiooniplaani kohaldamisest enne sellist peatamist, lõpetamist või rahastamisest loobumist.

Artikkel 19

Pettustevastane võitlus

1. Kui Põhja-Makedoonia Vabariik saab teada usaldusväärsetest väidetest pettuse, korruptsiooni või muu käesoleva kokkuleppe rakendamisega seotud ebaseadusliku tegevuse kohta, teavitab ta sellest viivitamata ametit, Euroopa Pettustevastast Ametit ja/või muid Euroopa Liidu institutsioone, organeid või asutusi, kes on sellistes küsimustes pädevad.
2. Kui sellised väited on seotud käesoleva kokkuleppega seoses väljamakstud Euroopa Liidu rahaliste vahenditega, osutab Põhja-Makedoonia Vabariik kooskõlas kohaldatavate kehtestatud koostöömehhanismidega eespool nimetatud institutsioonidele, organitele ja asutustele kogu vajaliku abi seoses oma territooriumil toimuva uurimisega.

Artikkel 20

Käesoleva kokkuleppe rakendamine

1. Põhja-Makedoonia Vabariigi puhul rakendab käesolevat kokkulepet Põhja-Makedoonia Vabariigi siseministeerium.
2. Euroopa Liidu puhul rakendab käesolevat kokkulepet amet.

Artikkel 21

Vaidluste lahendamine

1. Kõiki käesoleva kokkuleppe kohaldamisega seoses tekkivaid vaidlusi lahendavad ameti esindajad ja Põhja-Makedoonia Vabariigi pädevad ametiasutused ühiselt.
2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva kokkuleppe tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused poolte vahel eranditult läbirääkimiste teel.

Artikkel 22

Kokkuleppe jõustumine, muutmine, kestus, peatamine ja lõpetamine

1. Pooled peavad käesoleva kokkuleppe ratifitseerima või selle heaks kiitma oma õiguslike menetluste kohaselt. Pooled teavitavad üksteist selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
2. Kokkuleppe jõustub sellele päevale järgneva teise kuu esimesel päeval, mil pooled on teineteist teavitanud käesoleva artikli lõike 1 kohaste õiguslike menetluste lõpuleviimisest.
3. Käesolevat kokkulepet saab muuta üksnes poolte vastastikusel kirjalikul nõusolekul.
4. Käesolev kokkuleppe sõlmitakse määramata ajaks. Käesoleva kokkuleppe võib lõpetada või peatada poolte kirjalikul kokkuleppel või kumbki pool ühepoolset. Ühepoolse lõpetamise või peatamise korral teavitab lõpetamist või peatamist sooviv pool sellest teisele poolele kirjalikult. Käesoleva kokkuleppe ühepoolne lõpetamine või peatamine jõustub teate esitamise kuule järgneva teise kuu esimesel päeval.
5. Selle artikli kohased teated saadetakse Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile ja Põhja-Makedoonia Vabariigi puhul Põhja-Makedoonia Vabariigi välisministeeriumile.

Käesolev kokkulepe on koostatud bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja makedoonia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Liidu nimel

Põhja-Makedoonia Vabariigi nimel

[Koht], [kuupäev], PP/KK/AAAA.

DEKLARATSIOON ISLANDI, NORRA KUNINGRIIGI, ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI JA LIECHTENSTEINI VÜRSTIRIIGI KOHTA

Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppe pooled võtavad arvesse Euroopa Liidu ning Islandi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelisi tihedaid suhteid, mis tulenevad eelkõige 18. mai 1999. aasta ja 26. oktoobri 2004. aasta lepingutest, mis käsitlevad nende riikide ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Kõnealuseid asjaolusid arvestades on soovitatav, et ühelt poolt Islandi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi ning teiselt poolt Põhja-Makedoonia Vabariigi asutused sõlmiksid viivitamata Euroopa Liidu ja Põhja-Makedoonia Vabariigi vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Põhja-Makedoonia Vabariigis käsitleva kokkuleppega sarnastel tingimustel kahepoolsed kokkulepped Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Põhja-Makedoonia Vabariigis.